

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет ТеСЕТ

РІШЕННЯ

on-line засідання Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету ТеСЕТ з питання:

- **Перегляд освітньо-професійних програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти: «Екологія та охорона навколишнього середовища» (спеціальність 101 «Екологія») та «Технології захисту навколишнього середовища» (спеціальність 183 «Технології захисту навколишнього середовища»)**
- **Підходи до навчально-методичного забезпечення дисциплін при формуванні силабусів**

I. На обговорення були винесені такі проекти освітньо-професійних програм підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, розроблені згідно із рішеннями Експертних рад роботодавців зі спеціальності 101 «Екологія» (протокол №5 від 16.11.2020 р.) та зі спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» (протокол №6 від 16.11.2020 р.).

1. Освітньо-професійна програма «Екологія та охорона навколишнього середовища».

За цією ОПП, починаючи з 2021 р. прийому, запропоновано наступні зміни:

1) Перенести з вибіркового блоку до обов'язкового дисципліни: «Моделювання та прогнозування стану довкілля», «Екологія людини».

2) Дисципліну «Біологія» об'єднати з дисципліною «Екологія людини» та змінити назву на «Загальна біологія; екологія людини».

3) Змінити назви дисциплін:

– «Статистична обробка результатів» змінити на «Методи обробки даних екологічних досліджень»,

– «Оцінка впливу на довкілля» змінити на «Оцінка впливу на довкілля та екологічне інспектування»,

– «Економіка» змінити на «Економіка природокористування».

4) У циклі практичної підготовки додати літню практику (2-3 семестр) – «Практика виробнича 1».

5) Змінити назву літньої практики (4-5 семестр) – «Практика виробнича 2».

Зазначені пропозиції обґрунтовуються наступним: зазначені зміни дозволять оптимізувати структурно-логічну схему з точки зору досягнення здобувачами вищої освіти фахових компетентностей та програмних результатів навчання за цією освітньою програмою. Згідно з рішенням Експертної ради роботодавців зі спеціальності 101 «Екологія» скореговані назви дисциплін і практик та їх змістове наповнення повністю відповідають зазначеним програмним результатам і структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів з екології; така оптимізація дозволяє розширити бази практик та забезпечує проведення аудиторних занять на базі філій кафедри фахівцями-практиками, зокрема роботодавцями.

Крім того, такі зміни спрямовані на удосконалення ОПП зі спеціальності 101 «Екологія» та відповідають акредитаційним вимогам, оскільки акредитація за цією ОПП запланована на 2021-2022 навч. рік.

Пропозиції змін були попередньо обговорені та схвалені експертною радою роботодавців зі спеціальності 101 «Екологія» (протокол №5 від 16.11.2020 р.)

2. Освітньо-професійна програма «Технології захисту навколишнього середовища».

За цією ОПП, починаючи з 2021 р. прийому, запропоновано наступні зміни:

1. Перенести дисципліну «Інженерна графіка в екології» з Циклу дисциплін загальної підготовки до Циклу професійної підготовки,
2. Дисципліну «Біологія» об'єднати з дисципліною «Екологія людини» та змінити назву на «Загальна біологія; екологія людини».

б) Змінити назви дисциплін:

- «Статистична обробка результатів» змінити на «Методи обробки даних екологічних досліджень»,
  - «Оцінка впливу на довкілля» змінити на «Оцінка впливу на довкілля та екологічне інспектування»,
  - «Економіка» змінити на «Економіка природокористування».
3. у циклі практичної підготовки додано літню практику (2-3 семестр) – «Практика загально-екологічна»;
  4. Змінити назву літньої практики (4-5 семестр) – «Практика виробнича 1».
  5. У циклі практичної підготовки додати літню практику (6-7 семестр) – «Практика виробнича 2».

Зазначені пропозиції обґрунтовуються наступним: зазначені зміни дозволять оптимізувати структурно-логічну схему з точки зору досягнення здобувачами вищої освіти фахових компетентностей та програмних результатів навчання за цією освітньою програмою. Згідно з рішенням Експертної ради роботодавців зі спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» скореговані назви дисциплін і практик та їх змістовне наповнення повністю відповідають зазначеним програмним результатам і структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів з технологій захисту навколишнього середовища.

Такі зміни спрямовані на удосконалення ОПП зі спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» та відповідають акредитаційним вимогам. Крім того, вказані дисципліни викладаються на двох спеціальностях (101 «Екологія» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища»).

Пропозиції змін були попередньо обговорені та схвалені експертною радою роботодавців зі спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» (протокол №6 від 16.11.2020 р.).

До кожної освітньої програми надані: навчальний план на 2021 рік прийому, дві рецензії фахівців за відповідним напрямком, а також витяги із засідання Експертної ради роботодавців.

II. Для усунення проблеми додавання до силабусів дисциплін неправдивої або застарілої інформації відносно основної літератури, на обговорення радою з якості була винесена пропозиція організувати додавання основної літератури до силабусів виключно з бібліотечного е-каталогу, застосувавши функцію «допомога бібліотекаря».

Дана пропозиція є дуже корисною, але під час обговорення було виявлено кілька недоліків такого підходу, що унеможливають або сповільняють кінцеве формування силабусів:

1. У силу своєї специфіки технічна література в Україні досить повільно оновлюється. На даний момент існує дуже мало вітчизняної літератури, не старішої за 5 років. У вільному доступі та у бібліотечному фонді наявна або застаріла література, або іншомовна література (частіше російськомовна), або література, що не відповідає вимогам дисциплін.

2. В силу того, що представники бібліотеки не є фахівцями з технічних дисциплін, функція «допомога бібліотекаря» може значно сповільнити або зупинити процес розгляду та затвердження силабусу, т.я. запропонована в результаті пошуку представником бібліотеки література може не відповідати профілю або специфіці дисципліни. Викладачам простіше самостійно знайти необхідну літературу.

3. Т.я. за інженерними спеціальностями навчаються студенти із достатньо низьким рівнем володіння іноземною мовою, а також в силу того, що в межах однієї групи навчаються студенти, що вивчали різні іноземні мови, використання іноземної літератури однією мовою (наприклад, англійською) у якості основної вважається недоцільним. Представники окремих кафедр зверталися до іноземних авторів літератури з проханням надати авторські права на переклад їхніх творів, але отримали відмову, т.я. запропонована авторами авторська винагорода не відповідає фінансовим можливостям кафедр.

Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету ТеСЕТ постановляє:

- затвердити наступні освітньо-професійні програми підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти: «Екологія та охорона навколишнього середовища» (спеціальність 101 «Екологія») та «Технології захисту навколишнього середовища» (спеціальність 183 «Технології захисту навколишнього середовища»);
- рекомендувати зазначені освітні програми до розгляду Радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ;
- рекомендувати розробникам сервісу «Робочі програми» створити можливість здійснення вибору основної літератури не лише за бібліотечним е-каталогом, а й надати можливість викладачам самостійно додавати основну літературу. Використання функції «допомога бібліотекаря» також є доцільним в комбінації із самостійним додаванням літератури викладачами.

Схвалено Радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету ТеСЕТ.

Протокол № 07 від 11 лютого 2021 р.

Голова РЯ факультету ТеСЕТ

Е. В. Колісніченко

Вчений секретар

Р. О. Острога